

Gaz Yakan Cihazlar Yönetmeliği (EU) 2016/426

Arka plan ve genel bakış

Beyaz Bülten

Değişiklikler

21 Nisan 2018 tarihi itibarıyla, Gaz Yakan Cihazlar Direktifi'nin 2009/142/EC (GAD) yerini Gaz Yakan Cihazlar Yönetmeliği (EU) 2016/426 (GAR) alacaktır. Bu yeni yönetmelik, Gaz Yakan Cihazlar Direktifi 2009/142/EC kapsamında yer alan kurallara güncellemeler ve iyileştirmeler getirir. Bu beyaz bültende başlıca değişiklikler ele alınmaktadır.

Avrupa'da GAD'ın geçmişi

İlk olarak 1990'da yürürlüğe giren GAD, daha sonra 1993'te 93/68/EEC sayılı Direktif ile resmi bir "CE belgelendirme" direktifi haline getirilmek ve uygunluk değerlendirmesi modüllerini diğer CE belgelendirme direktifleriyle daha tutarlı kılmak amacıyla değiştirilmiştir. Avrupa EN (European Norm) spesifikasyonları ve CE belgelendirmesi uygulamaya konulmadan önce ayrı ayrı üye devletler gaz yakan cihazlara ilişkin çeşitli standartlar geliştirmişti. Avrupa genelinde belirli bir standardizasyona ihtiyacın ortaya çıkmasıyla beraber, EN standartları yazılmaya başlandı. Uyumlaştırılmış Standartlar olarak bilinen bu standartlar Official Journal (OJ) adlı bir belgede listelenmektedir.

Bir ürün güncel kabul edilen ve OJ'de listelenen bir standarda uygunsuzsa, bu durum, ürünün Direktifte listelenen Temel Gereklilikler açısından "uygunluk karinesine" sahip olduğu anlamına gelir.

İlişkili herhangi bir standardın bulunmadığı ve dolayısıyla OJ'de yer almayan yenilikçi ürünler, yine de bir onaylanmış kuruluş tarafından belirlenen aynı temel gereklilikleri karşılayan bir teknik çözüm kullanılarak Gaz Yakan Cihazlar Direktifi uyarınca belgelendirilebilmektedir.

2009'un sonlarına doğru Komisyon, 90/396/EC sayılı direktifin ve buna ilişkin eklerin metnini tek bir belgede bir araya getiren ve bazı noktalarda dil kullanımını basitleştiren kodlanmış bir direktif olan 2009/142/EC sayılı Direktifi kabul etti. Bu Direktifin 5 Ocak 2010'da yürürlüğe girmesiyle birlikte, tüm cihazlar AB'de satılabilmeleri için öncelikle ilişkili bu gereklilikleri karşılamak zorundaydı.

GAD neden GAR ile değiştiriliyor?

Gaz Yakan Cihazlar Direktifinin uygulanmasından elde edilen deneyim, özellikle tanımlar ve direktifin kapsamı açısından netlik sağlamak ve yasal belirsizliği ortadan kaldırmak amacıyla bazı değişikliklere ihtiyaç olduğunu göstermişti. AB konseyi aynı zamanda Üye Devletler tarafından kendi bölgelerinde kullanılan gaz tedarik koşullarının ilgili taraflara iletilmesi konusunun üzerinde daha fazla durulması gerektiğini belirlemiştir. Halihazırda yayımlanan bilgilerin, tasarımcıların cihazları AB genelindeki

standartları karşılayacak şekilde doğru olarak düzenlemeleri için ihtiyaç duydukları yeterli bilgiyi sağlamadığı düşünülmektedir.

Gelecekte, Üye Devletlerin Yönetmeliğin Ek II bölümünde tanımlanan belirli parametreleri iletmeleri gerekmektedir.

GAR'a Genel Bakış

Bu Yönetmelik, 2008'de çıkarılan ve dahili ürün pazarını iyileştirmek ve çeşitli ürünlerin AB pazarına sürülmesine ilişkin koşulları güçlendirmek için tasarlanmış "Yeni Mevzuat Çerçevesi" politikası ile uyumludur. Yönetmelik her gaz yakan cihazın ve ilgili bağlantı elemanının karşılaması gereken gereklilikleri net olarak tanımlamanın yanı sıra AB ülkelerindeki gaz tedarik koşullarının ilgili taraflara iletilmesi için uyumlaştırılmış bir içerik sunarak güvenli ve düzgün çalışan ürünlerin tasarlanmasına ve üretilmesine olanak sağlamaktadır.

Yönetmeliğin kapsamı nedir?

- Gaz yakıt yakan cihazlar ("cihazlar") ve bağlantı elemanları
- AB dışındaki bir ülkeden ithal edilen sıfır veya ikinci el
- cihazlar
- Uzaktan satışlar dahil olmak üzere tüm tedarik biçimleri

Yönetmeliğin kapsamı

Bu yönetmelik "cihazlar" ve "bağlantı elemanları" için geçerlidir ve aşağıdakiler bu yönetmeliğin kapsamı dışındadır:

- Endüstriyel tesislerde gerçekleştirilen endüstriyel süreçler için özel olarak tasarlanan ürünler
- Uçaklarda ve demiryollarında kullanıma yönelik ürünler
- Laboratuvarlarda araştırma amacıyla geçici olarak kullanıma yönelik ürünler
- Tarihi veya sanatsal değer taşıyan ve kullanıma alınmayan cihazlar, örn. antik eserler
- Profesyonel olmayan bir şekilde cihaz üreten ve bu ürünleri yalnızca kendi amaçları doğrultusunda kullanan kişiler.

Ana değişiklikler nelerdir?

- Etki değerlendirmesi sırasında kapsamı, kurulum bileşenleri gibi öğeleri içine alacak şekilde genişletmenin ekonomik hiçbir fayda getirmeyeceği tespit edildiğinden Direktifin kapsamı genel olarak mevcut halini korumaktadır. Ancak, bağlantı elemanlarının artık CE belgeli olması ve cihazlarla aynı uygunluk değerlendirmesi prosedürlerinden geçmesi gerekmektedir.
- Normal su sıcaklığı 105°C'nin üzerinde olan cihazlara ilişkin GAD istisnası kaldırılmıştır. Bu değişiklikte birlikte, gaz yakıtlı buhar jeneratörleri, sıcak su kazanları ve buhar kazanları listelenen amaçlardan biri (örn. oda ısıtma) için kullanıldıkları sürece kapsama girmektedir.
- Yönetmelik, mevcut 3.5 numaralı "rasyonel enerji kullanımı" temel gerekliliğinin, enerjiyle ilgili ürünlere dair eko-tasarım gerekliliklerine ilişkin 2009/125/EC sayılı Direktifin ("Eko-Tasarım Direktifi") uygulamaya konulan önlemlerinden birinin

kapsamına giren ürünlere yönelik "geçerliliğinin kaldırılmasını" önermektedir. Diğer ürünler bu temel gerekliliği karşılamak zorunda olmaya devam edecektir.

- Üretici sözcüğünün tanımına açıklık getirilmiştir: **"bir cihaz veya bağlantı elemanı üreten veya tasarlanıp üretilmiş bir cihaz veya bağlantı elemanına sahip olan ve bu cihaz veya bağlantı elemanını kendi adı veya ticari adı altında pazarlayan herhangi bir gerçek veya tüzel kişi..."** Geçmişte tüm sorumluluk üreticiye aitken bu değişiklikte birlikte, kendi markası altında ürün satışı yapan perakendeciler üretici olarak sınıflandırılmaktadır.
- Üreticilerin GAR'a uyum çalışması kapsamında kendi cihaz veya bağlantı elemanları için bir risk değerlendirmesi

- gerçekleştirip ürünlerini belgelemeleri gerekecektir. Bu kapsamda, üreticilerin meydana gelebilecek, öngörülebilir yanlış kullanımları göz önünde bulundurmaları gerekir.
- Temel gerekliliklerde üreticileri etkileyecek birçok değişiklik yapılmıştır. Bu değişikliklerden en önemlilerinden biri de cihazların, normal şekilde kullanılmaları halinde sağlığa zararlı bir karbon monoksit konsantrasyonuna neden olmayacak şekilde tasarlanıp üretilmesi gerekliliğidir. Bu gereklilik daha önce sadece bacasız oda ısıtıcıları için geçerliydi, bu nedenle diğer cihaz türlerinin testten geçirilmesi gerekebilir.
- Belge verildiği tarihten itibaren maksimum on yıl süreyle geçerlidir. **Onaylanmış kuruluşların, sertifikasyonu etkileyen teknoloji/ yönetmelik değişikliklerini üreticilere bildirmeleri gerekir.**

Erken hazırlık önemlidir.

Tüm gaz yakan cihaz ve bağlantı elemanları üreticileri mevcut belgelerini tespit etmeli ve GAR'da yapılan değişikliğin bu belgeler ve işletmelerinin sürekli uyumluluğu ve geçerliliği üzerindeki etkilerinden haberdar olmalıdır. Kabul tarihinden sonra yeni GAR gerekliliklerine uyum zorunlu olacaktır; dolayısıyla, bu değişiklikleri yakından takip etmeniz ve işletmeniz üzerindeki etkilerine hazırlanmanız önemlidir.

- 21 Nisan 2018'den itibaren, üreticilerin halihazırda tedarik zincirinde yer almayan AB pazarına tedarik ettikleri tüm ürünler için GAR belgesine sahip olması gerekecektir. Zaten dağıtım zincirinde yer alan ürünler mevcut GAD belgesi kullanılarak tüketicilere tedarik edilebilir.

- Mevcut ürün portföyünü inceleyip ürünlerin en son güncel ürün spesifikasyonlarına ve onaylanmış standartlara uygun olduğundan emin olun.
- Pazara bağlantı elemanları sürüyorsanız bu bağlantı elemanlarının artık CE işaretli olması gerekecektir; dolayısıyla cihaz üreticilerinin izlediği prosedürlerle aynı uygunluk değerlendirmesi prosedürlerine hazırlanmanız gerekmektedir. Bağlantı elemanı belgeleri artık uyum için geçerli bir rota olmayacaktır.
- Bir dağıtımçı veya ithalatçıysanız ve "kendi markanız" olan ürünleri tedarik ediyorsanız yönetmelikte sizi doğrudan etkileyecek bazı unsurlar bulunduğunu unutmayın.

Geçerlilik Dönemleri

GAR'da ilk yayın tarihinden itibaren CE Tip onay belgeleri için en fazla on yıllık bir geçerlilik süresi belirlenmiştir. Bu on yıllık dönemin sonunda, belgenin geçerlilik süresi sona erecektir. Bu durumda üreticiler yeniden başvuruda bulunmalı, ürünlerini

değerlendirmelerden geçirerek yönetmeliğe uygunluklarını koruduklarından emin olmalıdırlar.

Yönetmelik aynı zamanda onaylı kuruluşların ve üreticilerin tüm güncel değişiklikleri takip etmesini ve onaylanan cihazların yönetmelik temel gerekliliklerini hâlâ

karşılayıp karşılamadığının tespit edilmesini gerektirmektedir. Ek araştırmaya ihtiyaç duyulduğu belirlenirse, onaylı kuruluşlar uygun şekilde üreticiyi bilgilendirmekten ve belgeyi güncellemekten sorumludurlar.

Üreticilere ilişkin Yükümlülükler

- Kararlar, örneğin uygunluk karinesi ve resmi itirazlarla ilgili olanlar, 2008 tarihli Yeni Yasal Çerçeve (NLF) ile uyumlu hale getirilirken, bazı durumlarda bu çerçevenin ötesine uzanmaktadır. Örneğin, şirketlerin sadece kendi ticari amaçlı kullanımları için üretilen cihazlar da artık tam uygunluk değerlendirmesi prosedürüne tabi tutulmalıdır.
- Güvenlik cihazları, kontrol cihazları veya regülasyon cihazları ve bunların alt aksamları gibi cihaz üreticileri için geliştirilen ara ürünler de (bağlantı elemanları) artık CE işaretini taşımaktadır. Bu tip ürünler için önceden yalnızca bir "bağlantı elemanı belgesi" gerekiyordu ancak cihazlar ile uyumlu hale getirilmeleriyle birlikte artık aynı uygunluk değerlendirmesi prosedüründen geçmeleri gerekmektedir. Bu durum, hem bu ürünlerin üreticileri, hem de bu ürünleri kullanan son kullanıcı cihaz üreticileri üzerinde büyük bir etki meydana getirecektir; zira bu üreticilerin artık bu gereklilikleri karşılaması gerekecektir.
- Üretici aynı zamanda cihaz veya bağlantı elemanı ile ilişkili riskleri tanımlamak için belgelenmiş bir risk değerlendirmesini analiz edip gerçekleştirmekten sorumludur. Ürünlerin tasarım ve üretimi sırasında bu değerlendirme göz önünde bulundurulmalıdır.
- Cihaz veya bağlantı elemanı üreticisi en uygun çözümü seçerken aşağıda belirtilen ilkeleri sırayla uygulamalıdır:
 - riskleri ortadan kaldırma veya azaltma (doğası gereği güvenli olan bir tasarım ve yapı)
 - ortadan kaldırılamayan riskler için gerekli koruyucu önlemler alma
 - uygulanan koruyucu önlemlerdeki eksikliklerden kaynaklanan artık riskler konusunda kullanıcıları bilgilendirme ve gerekli olabilecek tüm özel önlemleri belirtme.
- Üretici cihazı tasarlayıp üretirken ve talimatları yazarken cihazın kullanım amacının yanı sıra makul olarak öngörülebilir diğer kullanım biçimlerini de göz önünde bulundurmalıdır. Örneğin, bir pişirme ocağının odayı ısıtma amacıyla kullanılması gibi.
- Ürünlerin genel olarak kabul gören "güncel standartlara" uygun olması gerekecektir, bu standartlar uygulamada yürürlükteki uyumlaştırılmış Avrupa Standartları anlamına gelmektedir.

- Cihazlar elektromanyetik alanlara bağlı olarak ortaya çıkabilecek gazla ilişkili tüm riskleri ortadan kaldıracak şekilde tasarlanıp üretilmelidir. Bu gereklilik bugüne kadar birçok uyumlaştırılmış standartta yer almıştır ve şimdi yeni yasaya da dahil edilmiştir.
- Cihazlar normal şekilde kullanılmaları halinde sağlığa zararlı madde konsantrasyonlarına neden olmayacak yani maruz kalan kişilerin ve evcil hayvanların sağlığı açısından potansiyel bir tehdit teşkil etmeyecek şekilde tasarlanıp üretilmelidir.
- Isı iletimi görevini yerine getiren parçaların yüzeyleri hariç olmak kaydıyla cihazların harici parçalarının yüzey sıcaklıkları, çalışma koşulları altında çocuklar ve yaşlılar başta olmak üzere maruz kalabilecek kişiler açısından tehlike oluşturmamalıdır ve bu gibi kişiler için uygun bir tepki süresi dikkate alınmalıdır.

İthalatçıların ve dağıtımçıların yükümlülükleri

Bir cihazı veya bağlantı elemanını kendi adları veya ticari adları altında pazara süren veya zaten pazara sürülmüş durumda olan bir üründe, ürünün yönetmeliğe uygunluğunu etkileyebilecek bir değişiklik yapan ithalatçılar veya dağıtımçılar üretici olarak kabul edilip

üreticilerin yükümlülüklerine tabi olacaklardır.

Bu değişiklik; "kendi markasını kullanan" tedarikçilere ürünün uygunluğundan emin olmalarını ve izlenen prosedürlerin ürün üreticileri tarafından izlenen prosedürler kadar

katı ve güvenilir olduğundan emin olmalarını gerektirerek daha büyük bir sorumluluk yüklemektedir.

Onaylanmış Kuruluşlar ile ilgili gereklilikler

Onaylanmış kuruluş atama ve atamanın korunması sürecini daha katı bir süreç haline getirmek için onaylanmış kuruluşlar ve bu kuruluşların atanma biçimine ilişkin gerekliliklerde de değişiklik yapılmıştır. Bu konuyla ilgili önemli hususlar şunlardır:

- Uygunluk değerlendirmesi kuruluşları, söz konusu spesifik alanda gerekli teknik yetkinliğe sahip olmalı ve uygunluk değerlendirmesi prosedürlerini yürütme konusunda yeterli deneyime sahip olmalıdır.
- Uygunluk değerlendirmesi prosedürlerinden sorumlu personel iyi bir teknik ve mesleki eğitimin yanı sıra temel gereklilikler ve geçerli uyumlaştırılmış standartlar konusunda yeterli bilgiye sahip olmalıdır.

- Onaylı Kuruluşlar gerekli işbirliği ve koordinasyonu sağlamak üzere etkinliklere ve gruplara katılmalıdır.

Bu yeni ek gereklilikler Onaylı Kuruluşların kalite ve yetkinlik düzeyini, BSI'nın Onaylı Kuruluş olarak faaliyet göstererek ulaştığı düzeye çıkaracaktır ve bazı mevcut Onaylı Kuruluşların gerekli yetkinlik ve deneyimi gösterememeleri halinde süreç sırasında yeniden atanmamalarıyla sonuçlanabilir.

Kritik Zaman Çizelgeleri

Özet

- 21 Nisan 2018'den sonra gaz yakan cihazlara ilişkin yönetmelik yürürlüğe girecek ve halihazırda tedarik zincirinde bulunmayıp pazara sürülen ürünler için yeni bir AB tip onay belgesi temin edilmelidir.
- GAD, 21 Nisan 2018'de yürürlükten kaldırılacak ve bu direktif uyarınca alınan AT Tip Onay belgeleri bu tarihten sonra geçerliliğini kaybedecektir.

Güvenlik ve kalite birincil öncelik olduğunda BSI Kitemark™ çözümüne güvenin

Cihazınızın veya bağlantı elemanınızın kalitesini ortaya koymanın yollarını arıyorsanız ve bağımsız bir üçüncü tarafın onay işareti ile ürününüzün rakip ürünler arasında ön plana çıkmasını istiyorsanız BSI Kitemark aradığınız çözümü size sunacaktır.

BSI Kitemark ile onaylanan tüm ürünler

en son standartlara göre zorlu testlerden geçmektedir. Üretim sırasında kaliteyi kontrol etmek amacıyla uzmanlarımız kendi özel gaz laboratuvarlarımızda ve düzenli fabrika denetimlerimiz sırasında üretime yönelik testleri gerçekleştirirler.

BSI Kitemark isteğe bağlı olarak sunulan bir çözümdür, yalnızca BSI tarafından sunulmaktadır ve son kullanıcılara ilgili ürünün performansı ve kalitesi açısından güvence sağlamaktadır.

BSI'nin desteği

Değişiklik sürecinde BSI size nasıl yardımcı olabilir? Önerilen değişiklikleri takip etmeye devam ederek Avrupa Komisyonu ek bilgi yayımladıkça tüm müşterilerimizi gelişmelerden haberdar edeceğiz. Bu bilgileri web

sitemizden yayımlamanın yanı sıra düzenli güncel bilgi akışları göndereceğiz. Değişikliklerin meydana getirebileceği etkileri önceden öğrenebilmemiz için Belgelendirme yöneticilerimiz, test mühendislerimiz ve diğer iş arkadaşlarımız değişikliklerden sürekli olarak haberdar edilecektir.

Lütfen bizimle iletişime geçin, ekibimiz size memnuniyetle yardımcı olacaktır.

Telefon: **+90 216 445 90 38**

E-posta: **bsi.eurasia@bsigroup.com**

Web Sitesi: **bsigroup.com/tr**

T: +90 216 445 90 38
E: bsi.eurasia@bsigroup.com

Bu dokümanda yer alan ticari markalar (örneğin BSI logosu veya "KITEMARK" sözcüğü) Birleşik Krallık ve dünya genelindeki başka ülkelerde Birleşik Krallık Ulusal Standartlar Kurumunun sahip olduğu tescil edilmiş ve tescil edilmemiş markalardır.